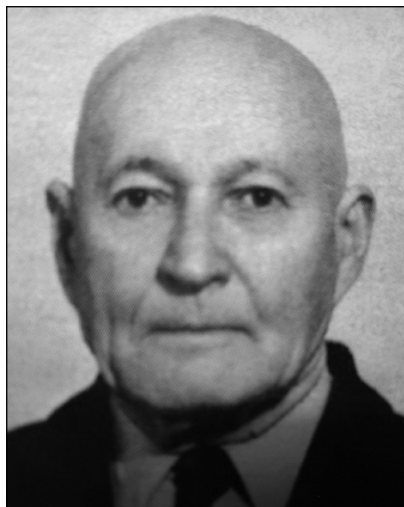

НАКОНЕЧНИЙ Микола Федорович (25. 08(07. 09). 1900, с. Новий Тагамлик, нині Машівського р-ну Полтавської обл. — 11. 11. 1981, Харків) — мовознавець. Закінчив 1-у Полтавську гімназію (1917) та Полтавський ІНО (1923). Учителював у Полтаві; викладав у Харківському технікумі експлуатації залізниць та Комуністичному університеті. Від 1925 навчався в аспірантурі, працював науковим співробітником науково-дослідної кафедри мовознавства Харківського ІНО. Від 1933 викладав у Харківському університеті, звідки 1934 був звільнений за звинуваченням в українському буржуазному націоналізмі. Згодом отримав дозвіл працювати у Харківському інституті іноземних мов. Від 1939 — у Харківському університеті; від 1941 — у Ворошиловградському педагогічному інституті (нині Луганськ). 1943 повернувся до Харківського університету, де завідував відділом української мови та літератури. Один із ініціаторів проведення у червні 1943 конференції українських

письменників та науковців в окупованому німецькими військами Харкові. 1948 звільнений, оскільки не мав ученого звання і наукового ступеня. 1949 підготував кандидатську дисертацію з фонетичної та фонологічної систем української мови в синхронному і діахронному вимірах, однак захист не відбувся. Згодом читав лекції у Харківському технікумі промислового транспорту та сільськогосподарському інституті. 1958 знову повернувся до Харківського університету. Від 1970 — на пенсії. Наукові дослідження: діалектологія, історична граматика, орфоепія, фонетика й фонологія, історія української мови, культура мови, перекладознавство, лінгвостилістика, фразеологія.

Основні праці

Практичний російсько-український словник. Х., 1926 (співавт.); Українська мова: Посіб. Х., 1928; Програма з української діалектології для університетів і факультетів мови й літератури педагогічних інститутів. К., 1941; 1949; Розмаїтість форм – багатство мови (про видові форми віддієслівних іменників в українській мові) // Мовознавство. 1967. № 2; Орфоепічні норми та їх значення // Сучасна українська літературна мова. К., 1969.

Рекомендована література

1. Муромцева О. Лінгвістична діяльність Миколи Федоровича Наконечного // Мовознавство. 1990. № 4;
2. Муромцева О. Орфоепічні норми М. Ф. Наконечного та сучасні проблеми культури мови // Вісник Харківського університету. Сер. Філологія. 2000. № 491;
3. Семистяга В. Український лінгвіст М. Ф. Наконечний – нові документальні свідчення // Бахмут. шлях. 2000. № 1-2.

А. М. Нелюба

Бібліографічний опис:

Наконечний Микола Федорович / А. М. Нелюба // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-71779>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).